

বিলাহী

পুলিবাৰী প্ৰস্তুত প্ৰণালী
ফুল কৰি
বন্ধা কৰি
বিলাহী
আদা খেতি
ধনীয়া খেতি
ডলিকছ বীনৰ খেতি
ফেঞ্চবীন খেতি
হালধি খেতি
শিমলু আলু
জলকীয়া খেতি
জালুক খেতি
জিৰা খেতি
কেপচিকাম খেতি
কলা জিৰা খেতি
লেচেৰা মাহৰ খেতি
মোঠিগুটি খেতি
মিঠা আলু খেতি
মূলা খেতি
নহৰুৰ খেতি
পালেং শাকৰ খেতি
পিয়াজৰ খেতি
পদিনা খেতি
ভেন্দিৰ খেতি
আলু খেতি
মটৰ মাহ
ব্ৰকলী
বেঙেনা
গাজৰ
তিয়ঁহ
ধুন্দুলী
জিকা খেতি
অমিতা খেতি
লাও জাতীয় শস্যৰ কৃষি কাৰ্যৰ বাবে কেইটামান উপকাৰী দিশ
তিভা কেৰেলা
জাতি লাও
কোমোৰা
ৰঙালাও

জাত : পাজাব চুহাৰা, এচ-১২, পাজাব কেশৰী, পুচা আলী দ্ৱাৰ্ফ , টেস, পুচা বুৰী, ডি চি-৪৮-১, আৰকা আডা, আৰ্কা আলোক, বি টি-১

জাতসমূহৰ বিৱৰণ :

- **পাজাব চুহাৰা :** চাপৰ কিন্তু জোপোহা, উচ্চ হাৰত উত্পাদন দিব পৰা, ফলবোৰ মধ্যমীয়া আকৃতিৰ, নাচপতিৰ আকৃতিৰ দৰে, মঙহাল, ১২০ দিনত পুৰঠ হব পৰা আৰু দূৰ দূৰলৈকে কঢ়িয়াই বহু দিনলৈ ৰাখি থব পৰা ।
- **এচ-১২ :** চাপৰ, জোপোহা গছবোৰ, আগতীয়াকৈ ফল ধাৰণৰ শক্তি থকা, ফলবোৰ মধ্যমীয়া আকৃতিৰ, গোল, ৰসযুক্ত । গড়ে উত্পাদন ১৭৫-২৮০ কুইন্টল প্ৰতিহেক্টৰত । সমতল অঞ্চলৰ বোবৰ বাবে উপযোগী ।
- **পাজাব কেশৰী :** চাপৰ, জোপোহা, ফলবোৰ সৰু, নাচপতিৰ আকৃতিৰ দৰে, কম পৰিমাণৰ মঙহাল, আগতীয়াকৈ পুৰঠ হব পৰা, উত্পাদন ২৬৮ কুইন্টল প্ৰতিহেক্টৰত, ফলবোৰ ফাটি নোযোৱা, ব্লাইট বেমাৰ আৰু মজাখোৱা পোকৰ দ্বাৰা সামান্য আক্ৰান্তমুক্ত কিন্তুশস্য কৃমিৰ পৰা আক্ৰান্ত হব পৰা ।
- **পুচা আলী দ্ৱাৰ্ফ :** চাপৰ, ফলবোৰৰ ওপৰ ভাগ সামান্য সমান আকৃতিৰ, মধ্যমীয়া আকৃতিৰ, বোৱাৰ ৫৫-৬০ দিনত পুৰঠ হব পৰা । উত্পাদনঃ ২৫০-৫০০ কুইন্টল প্ৰতিহেক্টৰত ।

মাটি : বিলাহী খেতিৰ বাবে ওখ, বালিচঁহীয়া, ৰ'দঘাই মাটি বাছনি কৰিব লাগে ।

মূল পথাৰ প্ৰস্তুতি : মূল পথাৰৰ মটিডোখৰ কেইবাবাৰো হাল কোৰ মাৰি প্ৰয়োজনীয় সাৰ গোবৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে । পুলি বোৱাৰ ১৫ দিনৰ আগেয়ে মাটি ডোখৰত প্ৰয়োজনীয় চূণ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে । মাটি পৰীক্ষা কৰাৰ পিচত বিলাহী কৰা মাটি ডোখৰত তিনি বছৰৰ ব্যৱধানত ১০ কুইন্টল/প্ৰতি হেক্টৰ হিচাবে চূণ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে ।

পুলি বোৱাৰ সময় : অক্টোবৰ - নবেম্বৰ ।

পুলিৰ বোৱাৰ ব্যৱধান : বিলাহী পুলি প্ৰতিটো শাৰীত এক ডেৰ ফুটৰ ব্যৱধানত (৩০-৪৫ ছেণ্টিমিটাৰ) আৰু দুটা শাৰীৰ মাজত ব্যৱধান ৰাখিব লাগে দুফুট (৬০ ছেণ্টিমিটাৰ) ।

সাৰ প্ৰয়োগ :

- পচন সাৰ প্ৰতি হেক্টৰত ১০ টন, নাইট্ৰজেন ৭৫ কেজি, ফছফৰাচ ৬০ কেজি আৰু পটাচ ৬০ কেজি । নাইট্ৰজেনৰ আধা অংশ আৰু পচন সাৰ, ফছফৰাচ আৰু পটাচ সাৰৰ সম্পূৰ্ণ অংশ শেষৰ বাৰ মাটি প্ৰস্তুত কৰাৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰি মাটি খিনি মেয়াই সমান কৰি লব লাগে । বাকী আধা অংশ নাইট্ৰজেন পুলি বোৱাৰ এমাহৰ পিচত প্ৰতিটো পুলিৰ গুৰিত নতুবা দুটা শাৰীৰ মাজৰ ঠাইডোখৰত লোৰ কৰি প্ৰয়োগ কৰিব লাগে ।
- বিলাহীৰ ক্ষেত্ৰত নাইট্ৰজেন সাৰ গছ পুলি বোৱাৰ পাচত প্ৰয়োগ কৰিলে ভাল ফল পোৱা যায় । সেই ক্ষেত্ৰত ৪০ কেজি নাইট্ৰজেন প্ৰতি হেক্টৰত মাটিত বা গছৰ গুৰিত আৰু ২০ কেজি নাইট্ৰজেন প্ৰতি হেক্টৰত গছ পুলিৰ পাতত বা ওপৰ ভাগত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে । এই সাৰ প্ৰয়োগৰ তালিকা এনেধৰণৰ -
ক) পুলি বোৱাৰ ৩০ দিনৰ পিছত ২.৭১ কেজি ইউৰীয়া ১০০০ লিটাৰ পানীত মিহলায় স্প্ৰে কৰিব লাগে ।
খ) পুলি বোৱাৰ ৪০ দিনৰ পিছত ১৪.৪ কেজি ইউৰীয়া ১৫০০ লিটাৰ পানীত মিহলায় স্প্ৰে কৰিব লাগে ।
গ) পুলি বোৱাৰ ৫০ দিনৰ পিছত ১২.৩ কেজি ইউৰীয়া ২০০০ লিটাৰ পানীত মিহলায় স্প্ৰে কৰিব লাগে ।

পৰিচৰ্যা :

- **জলসিঞ্চন :** পুলি বোৱাৰ পিছতেই প্ৰথমটো জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে । তাৰ পিছত ১০-১৫ দিনৰ ব্যৱধানত মাটিৰ গুণাগুণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি প্ৰয়োগ কৰিব লাগে ।
- **বনবাত নিৰাময় :** পুলি বোৱাৰ ২০ দিনৰ পিছত বনবাত চিকুণাব লাগে ।
- পুলি বোৱাৰ ৩০ দিনৰ পিছত জিবাৰলিক এচিডৰ মিশ্ৰণ প্ৰয়োগ কৰিলে গছৰ স্বাস্থ্য ভাল হয় ।

- বিলাহীৰ পুলিবোৰৰ মাজে মাজে ওলকবিৰ পুলি ৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে ।

শস্য ৰক্ষা :

(১) **ব্লাইট বেমাৰ :** (ক) এই বেমাৰৰ বাবে ০.২৫ শতাংশ মেনক'জেব ৭৫ ডলিও পি (২ গ্ৰাম/লিটাৰ পানীত) তলত উল্লিখ কৰাৰ দৰে প্ৰয়োগ কৰিব -
আগতীয়া অৱস্থা (১ মাহ) ৬০০ লিটাৰ/হেক্টৰত মধ্য অৱস্থা (২য় মাহ) ৮০০ লিটাৰ হেক্টৰ
শেহতীয়া অৱস্থা (৩য় মাহ) ১০০০ লিটাৰ /হেক্টৰত ডাৱৰীয়া বতৰত মেনক'জেব ৭৫ ডলিওপিৰ (গ্ৰাম/লিটাৰ)পানীত মিহলায় স্প্ৰে কৰিব লাগে ।
ইয়াৰ উপৰিও দায়েথেন জেদ -৭৮ @ ০.২৫ শতাংশ (২৫ গ্ৰাম ১০.১ লিটাৰ পানীত)মিশ্ৰণ ও ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে । যদি ৰোগৰ লক্ষণ দেখা পোৱা
যায় তেতিয়া এই মিশ্ৰণ ৭ ৰ পৰা ১০ দিনৰ ব্যৱধানত স্প্ৰে কৰিব লাগে । স্প্ৰে কৰোতে সদায় গছপাতবোৰৰ তলফালে ঔষধপৰাকৈ স্প্ৰে কৰিব
লাগে ।

(খ) মেটাক্সিগল ৮ শতাংশ (২.৫ গ্ৰাম/লিটাৰত) স্প্ৰে কৰাৰ পিচতেই মেনক'জেব ৭৫ ডলিও পি (২ গ্ৰাম/লিটাৰ)এটাৰ পিচত ১২ দিনৰ ব্যৱধানত
আনটো স্প্ৰে কৰিব । প্ৰথমটো স্প্ৰে ১০-১৫ ডিচেম্বৰৰ ভিতৰত কৰিব লাগে ।

(গ) একশতাংশ বৰ'দ মিশ্ৰণ(১০ গ্ৰাম কপাৰ চালফেট + ১০ গ্ৰাম চূৰ্ণ + ১ লিটাৰ পানী)এই বেমাৰ প্ৰতিহত কৰিব পৰা ক্ষমতা আছে ।

(২) গছ মৰহী যোৱা বেমাৰ :

(ক) ১০০ পি পি এম গাঢ়তাৰ ষ্টেপ্টোমাইচিন মিশ্ৰণ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে ।

(খ) বেমাৰ প্ৰতিহত কৰিব পৰা জাত ব্যৱহাৰ

(গ)খলিহে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে ।

(ঘ) হিঙ-হালধী পাউদাৰ মিশ্ৰণ (১গ্ৰাম হিঙ + ৫ গ্ৰাম হালধীৰ পাউদাৰ ১০ লিটাৰ পানীত মিহলায়)১৫,৩০ আৰু ৪৫ দিনৰ ব্যৱধানত তিনিবাৰ
প্ৰয়োগ কৰিব ।

(৩)ভেৰুঁৰ পৰা উত্তপতি হোৱা গছ মৰহী যোৱা বেমাৰ :

কেপটাফ ৫ শতাংশ ডলিও পি ০.৩ শতাংশ ঔষধৰ মিশ্ৰণ ব্যৱহাৰ কৰিব ।

উত্পাদন : ৩৫০-৪০০ কুইন্টল/হেক্টৰত